

31 серпня 2021 року

**Постійна міжнародна місія медіа-моніторингу
щодо дезінформації відносно України та української діаспори**

Вітаю усіх на цій прес-конференції.

Моє ім'я Євген Чолій і я є Президентом Громадської організації «Україна-2050», неприбуткової організації заснованої в Україні у грудні 2019 року, Головою Постійної міжнародної місії медіа-моніторингу щодо дезінформації відносно України та української діаспори та колишнім Президентом Світового Конгресу Українців.

Шість років тому, а саме 3 листопада 2015 року, під час свого свідчення перед Підкомітетом зі співробітництва у справах європейської та регіональної безпеки Комітету із закордонних відносин Сенату США колишній заступник помічника Державного секретаря США Бенджамін Зіф заявив, що:

«Кремль спонсорує ці зусилля [цебто зусилля щоб сіяти непевність, замішання і підозри та ставити під сумнів найосновніші істини] вшуканим пропагандистським апаратом вартістю 1,4 млрд доларів США в рік на своїй території та закордоном, який, за його оцінкою, досягає 600 млн людей у 130 державах світу 30 мовами. Російський уряд також фінансує науково-дослідні центри та організації в сусідніх державах, які мають сприяти досягненню його цілей – поширенню брехливих кремлівських нарративів; зображення Заходу загрозою; та підриву довіри до незалежних медіа, а також західних інституцій і цінностей».

З огляду на це основним сучасним викликом для міжнародної спільноти є підвищення обізнаності щодо дезінформації серед населення та формування кращого розуміння небезпеки користування інформацією, не знаючи її джерел і мотивів.

В Україні це питання є ще більш актуальним, оскільки з 2014 року Росія відкрито веде потужну гібридну агресію проти України, щоб відновити контроль над нею і дезінформація є дуже важливим інструментом цієї гібридної агресії.

У зв'язку з цим Україна та її 20-мільйонна українська діаспора повинні докладати усіх зусиль для протидії такій дезінформації і тим самим запевнити, що міжнародна спільнота формує свою думку і приймає рішення відносно України і української діаспори на основі саме правдивої інформації.

Задля сприяння цим цілям 25 січня 2021 року Громадська організація «Україна-2050» започаткувала організаційну роботу, щоб розгорнути Постійну міжнародну місію медіа-моніторингу щодо дезінформації відносно України та української діаспори, яка:

- 1) здійснює моніторинг засобів масової інформації, соціальних мереж та інших інформаційних ресурсів у різних країнах світу щодо дезінформації відносно України та української діаспори;
- 2) аналізує результати цього моніторингу; та

- 3) вживає ефективні заходи для сприяння протидії такій дезінформації, в тому числі шляхом направлення звернень до відповідних державних органів та адміністраторів засобів масової інформації, соціальних мереж та інших інформаційних ресурсів, щоб виключити дезінформацію про Україну та українську діаспору та заблокувати джерела такої дезінформації.

16 травня 2021 року Рада директорів Громадської організації «Україна-2050» обрала Провід Місії в такому складі:

- 1) Євген Чолій, Голова Місії;
- 2) Мирон Найда, Виконавчий директор Місії;
- 3) Роман Панчук, Головний аналітик Місії; і
- 4) Петро Штик, Директор стратегічних комунікацій Місії.

Юридична фірма «Василь Кісіль і Партнери» є юридичним радником Місії.

Консультантами Місії є наступні експерти: Мар'яна Кіца, Доцент кафедри журналістики та засобів масової комунікації Національного університету «Львівська політехніка»; Надія Баловсяк, Доцент школи журналістики та комунікації Українського Католицького Університету; Маркус Кольга, Директор *DisinfoWatch* і Старший співробітник Інституту Макдональд-Лоріє; і Артем Лаптієв, *StopFake* Фактчекер.

Мовними консультантами Місії є: Ірина Мицак, англійська мова; Юрій Данилишин, іспанська мова; Андрій Капроцький, німецька мова; Юрій Рейт, польська мова; Мирон Найда, російська мова; і Софія Чолій, французька мова.

Наша Місія має дві команди:

- 1) команда, яка здійснює моніторинг засобів масової інформації, соціальних мереж та інших інформаційних ресурсів і вносить у свої звіти статті, які поширюють дезінформацію про Україну та українську діаспору; та
- 2) команда, яка аналізує дані звітів, формує висновки та вживає ефективні заходи для сприяння протидії такій дезінформації.

Станом на сьогодні наша Місія нараховує 166 членів з 56 країн, які від 4 червня 2021 року, на волонтерських засадах, здійснюють медіа-моніторинг 42 мовами світу.

Наступні 42 мови (в алфавітному порядку) охоплені Місією:

австро-баварська, англійська, арабська, білоруська, болгарська, боснійська, гінді, грецька, грузинська, данська, естонська, іврит, ісландська, іспанська, італійська, казахська, кримсько-татарська, латвійська, литовська, люксембурзька, македонська, мальтійська, нідерландська, німецька, норвезька, польська, португальська, російська, румунська, сербська, словацька, словенська, турецька, українська, угорська, фінська, французька, хорватська, чеська, чорногорська, шведська та японська.

Спостерігачі Місії є з таких 56 країн (в алфавітному порядку):

Австралії, Австрії, Аргентини, Бельгії, Білорусі, Болгарії, Боснії і Герцеговини, Бразилії, Великої Британії, Греції, Грузії, Данії, Естонії, Ізраїлю, Індії, Ірландії, Ісландії, Іспанії, Італії, Казахстану, Канади, Кіпру, Латвії, Лівану, Литви, Люксембургу, Мальти, Мозамбіку, Молдови, Нідерландів, Німеччини, Нової Зеландії, Норвегії, Об'єднаних Арабських Еміратів, Парагваю, Південної Африки, Північної Македонії, Польщі, Португалії, Російської Федерації, Румунії, Сербії, Сінгапуру, Словаччини, Словенії, Сполучених Штатів Америки, Туреччини, Угорщини, України, Фінляндії, Франції, Хорватії, Чехії, Швейцарії, Швеції та Японії.

Як Ви могли помітити, наша Місія має спостерігачів з усіх країн Великої сімки, усіх 27 країн-членів ЄС та 28 із 30 країн-членів НАТО.

Ми ще шукаємо спостерігачів із 2 країн-членів НАТО. а саме: Албанії та Чорногорії. Якщо Ви знаєте потенційних кандидатів, які можуть додатково приєднатися до нашої Місії, як спостерігачі з будь-якої країни, зокрема з Албанії та Чорногорії, просимо повідомити нас.

Для кращого розуміння членами нашої Місії особливостей дезінформації ми провели два онлайн-тренінги про дезінформацію - українською мовою 27 березня 2021 року та англійською мовою 15 травня 2021 року.

Оскільки ми хочемо привернути увагу широкої громадськості та підвищити обізнаність суспільства про дезінформацію, ці онлайн-тренінги щодо дезінформації відносно України та української діаспори були записані і їх можна переглянути на *YouTube* каналі Громадської організації «Україна-2050».

Провід Місії провів офіційні зустрічі з українськими фактчекінговими організаціями – «*VoxUkraine*» і «*StopFake*». Оскільки «*VoxUkraine*» і «*StopFake*» є уповноваженими фактчекінговими організаціями від Фейсбук щодо здійснення фактчекінгу в Україні, із ними було досягнуто домовленостей про те, що наша Місія зможе надавати дезінформаційні матеріали для їх перевірки до «*VoxUkraine*» і «*StopFake*» і у разі підтвердження, що Місією знайдено дезінформацію – буде здійснено публічне позначення такої дезінформації як «фейкової інформації» в Фейсбук або блокування такої дезінформації.

Подальші кроки задля розширення співпраці та можливостей Місії передбачають налагодження комунікації з Міжнародною Фактчекінговою Мережею, яка об'єднує фактчекінгові організації у всьому світі. Це дозволить позначати та блокувати дезінформацію про Україну та українську діаспору, що публікується у Фейсбук на різних мовах.

Проводом Місії також проведено ряд переговорів із представниками Київського національного університету імені Тараса Шевченка, в результаті яких було досягнуто згоди щодо підписання Меморандуму про співпрацю з метою формування позитивного іміджу України у міжнародному просторі та протидії дезінформації проти України та української діаспори.

4 червня 2021 року, під час прес-конференції у цьому Українському кризовому медіа-центрі, я оголосив офіційний початок діяльності Постійної міжнародної місії медіа-моніторингу щодо дезінформації відносно України та української діаспори.

Від офіційного початку діяльності Місії 4 червня 2021 року, що фактично співпав із періодом літніх відпусток, спостерігачі вже вислали понад 100 звітів.

Аналітики Місії проаналізували ці звіти та підготували перелік дезінформаційних наративів.

У цей період нашими спостереженнями було виявлено та нашими аналітиками узагальнено такі дезінформаційні наративи, які переважно формує російська, пропагандистська, потужна, добре фінансована машина:

- українці та росіяни – один народ;
- українська влада є нелегітимною та знаходиться під зовнішнім управлінням США;
- на сході України відбувається внутрішньоукраїнський конфлікт;
- Київ планує військовий наступ на Донецьк;
- Україна не виконує Мінських угод та порушує режим припинення вогню;
- Україна залежить від Росії і потребує доброї волі Росії для свого існування;

- Крим приєднався до Росії внаслідок «демократичного референдуму», а революція гідності є «державним переворотом»;
- Україна є дитям Радянського союзу і створена завдяки Радянському Союзу;
- занепад української економіки і зубожіння населення;
- проведення тестувань вакцин проти COVID-19 на українських військових урядом США призвели до смертельних наслідків;
- заборона російської мови в Дніпропетровській області;
- Київська Русь історично була саме російською;
- Україною створено «водний геноцид Криму»;
- результати опитувань свідчать про те, що більшість українців проти української армії та війни Зеленського на Донбасі.

Я щиро дякую Проводу і всім членам Місії за згоду взяти участь в цій Місії, а також усім експертам і консультантам за їх підтримку Місії.

На кінець, пригадую, що вся потрібна інформація про Місію є доступна у розділі «*Media*» веб-сайту Громадської організації «Україна-2050»: www.ukraine-2050.org .

Евген Чолій

Голова Постійної міжнародної місії медіа-моніторингу
щодо дезінформації відносно України та української діаспори